

RSM supports you
in the transition to a
sustainable future.

CORPORATE SUSTAINABILITY REPORTING DIRECTIVE: VERPLICHTING OF KANS?

De Europese Unie (EU) heeft een stevige ambitie neergezet: als eerste continent klimaatneutraal en volledig circulair te zijn. Het overkoepelende plan om deze ambities te vervullen is de European Green Deal. Aan deze kapstok worden beleidsmaatregelen opgehangen op het gebied van bijvoorbeeld groene energie, duurzame industrie en sustainable finance. De CSRD is één van deze maatregelen. De CSRD is op 5 januari 2023 in werking getreden en zal de komende jaren een belangrijke rol gaan spelen in het versnellen van de transitie naar een duurzame Europese economie.

De CSRD zal grote¹ ondernemingen binnen de EU verplichten om ecologische, sociale en governance (ESG) risico's in kaart te brengen en duurzaamheidsinformatie over deze risico's te verschaffen aan haar stakeholders.

Tijdspad

- Beursgenoteerde bedrijven die ook al onder de Non-Financial Reporting Directive (NFRD) vielen, moeten vanaf boekjaar 2024 aan de CSRD-eisen voldoen. Dus, deze informatie moet worden opgenomen in het bestuursverslag over 2024 dat in 2025 moet worden gepubliceerd.
- Andere grote ondernemingen zijn vanaf 2025 aan CSRD onderworpen, dus ze moeten in het bestuursverslag over 2026 voor het eerst over de CSRD rapporteren.
- Beursgenoteerde middelgrote en kleine ondernemingen zijn minimaal tot het boekjaar 2026 vrijgesteld van de CSRD (ze rapporteren over 2026 (dus in 2027) voor het eerst).

In november 2022 heeft de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) een ontwerpversie gepubliceerd van de specifieke vereisten (algemene en thematische standaarden) om aan de rapportageverplichtingen te voldoen. Deze documenten (2 standaarden met algemene vereisten en 10 thematische standaarden) bieden een kader voor wat en hoe moet worden gerapporteerd.

Momenteel wordt dit kader onderworpen aan de laatste fase van publieke consultatie dat in 2023 zal worden afgerond.

Hoewel sommige details van de vereisten nog zullen worden gespecificeerd, worden geen grote wijzigingen verwacht. Dit whitepaper is voor het laatst bijgewerkt op 15 april 2023.

Ketenwerking CSRD

Ook al zijn middelgrote en kleine ondernemingen minimaal tot boekjaar 2026 vrijgesteld van de CSRD, zij zullen door middel van ketenwerking wel direct te maken krijgen met de eisen van die hun grotere ketenpartners worden gesteld. Veel kleine en middelgrote ondernemingen zijn leveranciers en/of afnemers van grotere bedrijven. Voor deze grotere bedrijven wordt een deel van de ESG-risico's veroorzaakt in de keten en ze worden hier (gedeeltelijk) verantwoordelijk voor gehouden.

Aangezien de CSRD ook verplicht om te rapporteren over duurzaamheid in de keten, kunnen grote bedrijven hogere eisen gaan stellen aan hun ketenpartners. Daardoor zullen middelgrote en kleinere ondernemingen sneller in actie moeten komen dan de wet van ze eist.

Daarnaast stellen de maatschappij en stakeholders ook voor kleinere bedrijven steeds hogere eisen op duurzaamheidsgebied. Ook voor deze ondernemingen is het daarom raadzaam de ontwikkelingen te blijven volgen en nu al voorbereidingen te treffen door hierover in gesprek te gaan met ketenpartners en ESG-risico's (in de keten) in kaart te brengen.

¹Een bedrijf is groot als het voldoet aan minimaal twee van de drie onderstaande criteria.
• Meer dan 250 medewerkers
• Meer dan 40 miljoen euro omzet per jaar
• Meer dan 20 miljoen euro op de balans

1. De CSRD omarmen

De CSRD lijkt op het eerste oog enkel een rapportage te vereisen waarmee bedrijven hun stakeholders informeren over prestaties op duurzaamheidsgebied. Echter, de verplichting is bedoeld om organisaties de basis te laten leggen om daadwerkelijk te verduurzamen. Zo moeten bedrijven risico's in kaart brengen, bepalen welke duurzaamheidsthema's voor hen van belang zijn, doelstellingen formuleren én rapporteren over hun prestaties.

Wanneer correct geïmplementeerd, is de CSRD een kans om als organisatie (verder) te verduurzamen wat bijdraagt aan de toekomstbestendigheid van het bedrijf. Met het uitstellen van de deadline naar het boekjaar 2025 hebben bedrijven meer tijd gekregen om de vereisten van de CSRD goed in te vullen en hier voordelen uit te halen.

Uit onderzoek blijkt dat ESG-prestaties en financiële prestaties hand in hand gaan. Van de meer dan 2000 studies die dit tussen 2015 en 2020 onderzochten vond maar liefst 60% een positief verband tussen het hebben van een goede ESG-propositie en financiële prestaties, terwijl slechts 10% een negatief verband vond².

Duurzame bedrijven zijn stabiel en veerkrachtiger omdat ze breder kijken dan enkel de financiële prestaties. Zo tonen verschillende wetenschappelijke onderzoeken aan dat bedrijven met goede ESG-prestaties beter door de COVID-19 crisis zijn gekomen dan minder duurzame bedrijven³.

Door de CSRD te omarmen kunnen bedrijven op vier manieren meer waarde creëren en financiële prestaties verbeteren, namelijk door:

- **ESG-risico's in kaart brengen en hierop voorbereiden.** De transitie naar een duurzamere en inclusievere economie veroorzaakt grote veranderingen in overheidsbeleid en regelgeving, technologie en markten. Deze veranderingen veroorzaken risico's, zoals stijgende kosten door belasting op CO₂ uitstoot, concurrentie van duurzamere technologieën en verschuivingen in vraag en aanbod op basis van klimaatrisico's. De CSRD verplicht om ESG-risico's te identificeren zodat bedrijven zich hierop kunnen voorbereiden en hun (financiële) impact te minimaliseren.
- **Verduurzamingskansen en kostenbesparingen identificeren en benutten.** Bedrijven moeten prestaties zoals energieverbruik en grondstof efficiëntie inzichtelijk maken. Dit vergt enerzijds investeringen maar hierdoor kunnen ook kansen worden gesignaleerd om operationele efficiëntie te vergroten waardoor kosten kunnen worden bespaard.

- De groei van bedrijven stimuleren vanwege verbeterde ESG-prestaties. Bedrijven zijn verplicht om doelstellingen te ontwikkelen waardoor ESG-prestaties verbeterd worden. Goede ESG-prestaties faciliteren groei doordat ze helpen om nieuwe markten aan te boren en uit te breiden. Bedrijven met een sterke ESG-propositie trekken klanten aan met hun duurzame producten en services, werven gemakkelijker medewerkers en hebben een betere relatie met maatschappelijke stakeholders.
- **De bedrijfsreputatie verbeteren door transparant te zijn over ESG-prestaties.** De maatschappij stelt steeds hogere verwachtingen op duurzaamheidsgebied, waardoor reputatie afhankelijker wordt van uw ESG-prestaties. De CSRD omarmen helpt met verbeteren en effectief communiceren van deze prestaties waardoor de bedrijfsreputatie positief beïnvloed wordt.

'ENVIRONMENTAL, SOCIAL EN GOVERNANCE (ESG) WORDT STEEDS BEPALENDER VOOR DE PRESTATIES EN REPUTATIE VAN BEDRIJVEN'

Waarover moet u rapporteren?

De CSRD verplicht bedrijven om te rapporteren over ecologische, sociale en governance thema's. Per thema moet gerapporteerd worden over prestaties en doelstellingen. Zo moet voortgang inzichtelijk worden gemaakt en moet worden toegelicht of en waarom doelstellingen behaald zijn of niet. Niet alle ESG-thema's zijn voor ieder bedrijf even belangrijk.

Externe risico's en impact van een bedrijf op de maatschappij en het milieu zijn afhankelijk van sector, activiteiten, locatie en lokale wetgeving. Daarom verplicht de CSRD dat bedrijven het belang van ESG-thema's voor hun bedrijf uitgebreid onderzoeken.

Om dit aan te tonen, dient te worden gerapporteerd over de stakeholderanalyse en een dubbele materialiteit.

Stakeholderanalyse

Als onderdeel van de Sustainability Due Diligence⁴ moet elk bedrijf een stakeholdersanalyse uitvoeren. Een stakeholder of belanghebbende van een bedrijf is een partij of individu die een organisatie kan beïnvloeden of door de organisatie beïnvloed kan worden. Voorbeelden zijn aandeelhouders, klanten, leveranciers, medewerkers, de bank, investeerders, de omliggende gemeenschap. De CSRD verplicht bedrijven om de wensen van stakeholders in kaart te brengen omdat stakeholders organisaties beïnvloeden en uit hun wensen en acties risico's kunnen ontstaan.

Dubbele materialiteit

Dubbele materialiteit betekent dat organisaties ESG vanuit twee verschillende perspectieven moeten benaderen. Door middel van een inside-out analyse definiëren bedrijven de impact die zij direct of in hun keten hebben op het milieu of de maatschappij beoordeeld.

De outside-in analyse wordt gebruikt om naar externe ontwikkelingen en hun invloed op prestaties van bedrijven. De ontwikkelingen in de maatschappij op ESG-gebied veroorzaken risico's en verschuivingen in de markt en in wetgeving.

ESG thema's

De CSRD verplicht bedrijven te rapporteren over de risico's en thema's die door middel van de stakeholderanalyse en dubbele materialiteit worden geïdentificeerd. Daarnaast zijn er een aantal ESG-thema's, zoals beschreven in onderstaande tabel, waar alle CSRD-plichtige bedrijven over moeten rapporteren.

Per thema wordt verwacht dat bedrijven informatie verschaffen over het beleid, de gestelde doelen, de actieplannen en de middelen die zij vrijmaken om hier invulling aan te geven. Uiteindelijk zal op basis van meerdere indicatoren per thema voortgang moeten worden gemeten en gerapporteerd.

Naast deze verplichte generieke thema's komt er in 2023 een set aan specifieke thema's en indicatoren voor bepaalde sectoren.

Environmental	Social	Governance
Klimaatverandering	Eigen medewerkers	Goed bestuur, risicomanagement en interne controle
Vervuiling	Medewerkers in de waardeketen	Zakelijk gedrag
Water en mariene hulpbronnen	Getroffen gemeenschappen	
Biodiversiteit en ecosystemen	Consumenten en eindgebruikers	
Grondstofgebruik en circulaire economie		

3. Hoe kunt u uw onderneming voorbereiden op de CSRD

Vanaf het boekjaar 2025 moeten grote bedrijven in hun bestuursverslag rapporteren over hun materiële thema's waardoor vanaf 1 januari 2025 al moet worden gestart met het meten van prestaties. De meeste organisaties meten nog geen of niet alle benodigde ESG-informatie en bijna alle bedrijven moeten zich nog voorbereiden op de CSRD.

Uit onderzoek blijkt dat slechts 6 van de 50 grootste (beursgenoteerde) bedrijven voldoet aan alle vereisten en 21 van deze bedrijven zijn 'verre van gereed'. Omdat de informatie onderhevig is aan externe toetsing is een goede voorbereiding vereist. Ervaring leert dat het minimaal twee rapportagecycli kost om betrouwbare en volledige informatie te kunnen rapporteren.

Een praktische aanpak

Veel bedrijven hebben praktische ondersteuning nodig. Het is daarom verstandig om zo snel mogelijk te starten met een gap analysis zodat u inzicht krijgt in de stappen die u nog moet ondernemen. RSM heeft een proces ontwikkeld welke u kunt gebruiken om te voldoen aan de vereisten van de CSRD.

1. Gap analysis uitvoeren:

Vergelijk uw huidige situatie met de vereisten van de situatie om vast te stellen welke stappen u nog moet ondernemen om aan de CSRD te voldoen.

2. Stakeholders benaderen:

Samen met stakeholders en de directie worden onderwerpen in kaart gebracht die voor hen van belang zijn.

3. Dubbele materialiteit bepalen:

De invloed van ESG op het bedrijf en de invloed van het bedrijf op maatschappij en milieu worden onderzocht.

4. Indicatoren definiëren en doelstellingen ontwikkelen:

Op basis van de materiële onderwerpen worden indicatoren gedefinieerd om te komen tot meeteenheden. Daarnaast worden per indicator passende doelstellingen ontwikkeld.

5. Transitierapport opstellen:

De prestaties worden gemeten en de gegevens worden verzameld en geaggregeerd om zo tot een transitierapportage te komen.

6. Evalueren en verbeteren:

Het transitierapport wordt geëvalueerd op kwaliteit, betrouwbaarheid en volledigheid. U kunt advies inwinnen over de benodigde verbeteringen die u door kunt voeren in de procedures en de rapportage. Veel bedrijven zullen meerdere rapportagecycli nodig hebben om tot een CSRD-proof rapportage te komen. Afhankelijk van de voortgang kan het nodig zijn stap vijf en zes te herhalen.

7. CSRD-proof rapporteren:

Uw organisatie is nu "CSRD-proof" en u kunt nu uw rapportage opstellen in lijn met de CSRD. Uw bestuursverslag is klaar om geaudit te worden.

Meer informatie?

Wilt u inzicht krijgen in hoeverre u voorbereid bent op de CSRD of wilt u concreet aan de slag om met duurzaamheidsrisico's om te gaan? Neem dan contact op met onze ESG-specialisten die klaar zijn om u van directe informatie te voorzien.

Voor verdere vragen stuur gerust een email naar esg@rsm.nl of kijk op [onze website](#)